

OŚLEP (30) *av*

-śl- (19), -fl- (11); -p̄ (11), -p (5); -p̄ *OrzRozm* (3), *Mącz*, *OrzQuin* (2), *KmitaSpit*; -p *ZawJeft*; -p̄ : -p *GórnDworz* (1:1), *CzechRozm* (2:2), *CzechEp* (1:1).

o oraz e jasne.

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

Czyniąc coś bez rozwagi, nie bacząc na ujemne konsekwencje; caecum et praecipitem ferri Cn (30) : KromRozm III E5; á Bog przedię z nich [ludzi] niektore ku żywotowi wiecznemu vmiłował: y zbawić ie chciał/ ále ich zaś nieporządnie/ áni przeciw [prawiedliwości/ iáko ośleć zbawić niechciał CzechRozm 88v, 228; musiał też podobno ták mniemác/ iżby káždy zaráz temu miał ośleć wiárę dáć/ rzeczy tey nie doświadczáiąc/ áni fię o tym bádáiąc CzechEp 127; KochSz Bv; WisznTr 18; OrzJan 89; iż tákże pychą y chćiwością zwierzchności vniešieni/ od iedności fię kościelney odłączáiąc [heretycy]: á wiedząc y widząc iáko wiele złego broiá/ ośleć do piekła/ przez złości á niezbożności shtëpuią. WujNT 836; [na Confederácią [księza pralaci] [...] niewštydliwie á vpornie fię rzucáiąc/ y onę z zgruntu wywroćić/ á wšyftkim zgánić/ ośleć všíłuią. Respons przedm A3].

W połączeniu szeregowym (1): Iáko źle wieżdżony koń/ ieżdzcá nieczuiąc/ Ośleć biega szalenie nic fye nie hámuiać ZawJeft 5.

Zwrot: »iść, biegać (a. bieżć), drzeć się, lecieć, pość, bieżący ośleć« [szyk zmienny] (6:2:2:1:1:2): pomni [Jordanie] że y o tych rádźić małz/ kthorzy zwiedźieni/ y zaślepieni od Kácerzow/ w iáwny vpadek y fámí ośleć idą/ y wšytkę Koronę Polšką zá sobą wiodą. OrzRozm A4v, N3, N4; w którym [zturmie/ y w ośliwym zwycięstwie/ tákíe męstwo Polškie było/ że Hetman/ gárdłem y poczćiwością wielé Zacnych Mężow/ od dziury Zámkowéy ośleć ná ftrzelbę Zamkową bieżącé/ odgrażał. OrzQuin Rv, C; GórnDworz D5v; BielSpr 63v; bywa to/ iż [człowiek] do rzeczy vczćiwości przeciwnych ośleć idzie [praeceps feratur] ModrzBaz 6; Przyzwałáią ná to y wielcy á zbożni (Bog to wie) Theologowie/ ktorzi tákíe ludźie iuż ná przelanie krwi bliźnego ośleć bieżące [ad effundendum proximi sanguinem ruentes]/ Wieczérzą fyná Bożego [prawuią. ModrzBaz 62v; podły lud á motłoch: ktorzi/ kiedyby nád nimi śmierć/ ábo tárás/ ábo iákie frogie karánie niewiśiáło/ lećieliby ośleć ná wšelákíe złości [in omne genus sceleris ruerent]. ModrzBaz 73v; SkarŻyw 364; StryjKron 255; OrzJan 20; Tátárzyn z głodu mężny iáko y wilk/ ktory Choć pfy widźi/ ośleć fię drze miedzy obory. KmitaSpit A3.

Wyrażenie: »prawie ośleć« [szyk 3:2] (5): po nim [po moście] idą ku fturmu/ práwie iáko mówią ofleć/ iedni zá drugimi BielSpr 63v; CzechRozm 151v, 164v; CzechEp 81; W Tym twárdym wieku/ rozum vštěpuie Gniewom: ten wzrułza ziemię z niebem złością/ A práwie ośleć/ wšeláką możnością Ná cudzą fkázę/ síly fwe gotuie. GrabowSet F2.

Szeregi: »ośleć a bez obłaźniej« (1): Sese iactare et alios coeco impetu incurrere, Sam fobie tylko przełtwor czynić á ná ynłze ofleć á bez obłaźniej pádác. Mącz 161c.

»ośleć i bez pamięci« (1): niech fie iáko chce [cesarz turecki] ták fczęfny m rzeczy powodem ośleć y bez pámięci vnośi OrzJan 81.

»oślepi a bez rozumu« (1): Siła tych mężczyzn naydzie/ ktorzy fie nie boią/ áni mąk żadnych/ áni śmierci/ á przedfię niemamy ich zá mężne/ zá przeważne/ bo to czynią oflepi/ á bez rozumu/ nieznaiąc/ áni bacząc/ prze gnułność íwą niebezpieczeństwá. *GórniDworz* X8v.

Wyrażenie przyimkowe: »na oślepi« (1): Rowne były żołnierzom gory/ rowne rowy. Iufz fię ná oflepi dárli ieden ná drugiego *StryjKron* 255.

EW